

VOLTAJ - UN VIS?

(A decade of aggressions)

Special for: Bogdan Tănăsescu

Cred că nimeni nu se mai îndoiște de faptul că VOLTAJ sunt un atelaj, așa cum până nu demult le plăcea lor s-o declare în cântec și nouă să-i ascultăm, unul din puținele atelaje (din păcate) trăgând în anii din urmă din ce în ce mai împotmolitul car (mortuar, în speranța unora) al rockului românesc. Pornit în urmă cu exact 10 ani, visul lui Adrian Ilie și Cristian Minculescu avea să supraviețuiască mai mult decât și-ar fi închipuit cei doi care, după o scurtă rătăcire (sau reverie, ca să fie în ton cu titlul articolului), vor abandona proiectul. Dar „umbra” va rămâne, și nu numai în stadiul de umbră...

La sfârșit de septembrie 1982 numele VOLTAJ zguduie din temelii rockul românesc. Alături de cei doi fondatori Adi Ilie - ch. (ex. MARFAR, TRANZIT, IRIS) și Cristi Minculescu - vpc. (ex. HARAP ALB, IRIS) pe scenă apar Dan Cimpoei - ch. (ex. PROROCK), Horațiu Rad - bass și Nicky Dinescu - tobe (ambii ex. HARAP ALB). Stupeficiai la primul contact cu balonul, rockerii sunt deja în aer înainte de următoarea pasă. „Regele a murit, răiască regele!” exclamă cei care și regăsesc o parte din idoli pierduți (IRIS) mai ambicioși, mai nebuni și cel puțin la fel de... blni. Cine să mai țină cont de dizidență, când Nori De Hârtie și Acosta-i întrebarea îi dărauam orice scară valorică, ridicându-te, peste chinde, deasupra durerilor și întrebărilor? Nu aceasta era întrebarea, în schimb exact acesta era răspunsul. „Astăzi parcă este mai grăbit” ca ieri” nu există nașteri fără de dureri...” (vezi plecarea din IRIS), iar nou VOLTAJ aplicat rockierii de pei doi electrozi (Adi și Cristi) pare să nu cunoască bariere ori gropi de potențial. Iată, de exemplu, se scia Emil Mihai în suplimentul „Scântei Tineretului”. „VOLTAJUL are situația unui adolescent debordând de imaginație poetică, audiat de masele largi de conșeri, incitat să-și evidențieze talentul fără încetare. Un concert cu VOLTAJ face negreși sală plină, lumea de 16 ani umplând până și scena. Temele au fost și sunt cele dintotdeauna ale muzicii de acest gen - cotidianii unui tânăr (care cunoaște lumea și se-nsoțește cu dragostea (și, n.r.). Solistică, percută, chitara, costumația întregesc tema și-o fac ecizantă. VOLTAJ propune, încă de la primele acorduri, o partidă de dans dezumbat de toate canoanele dansului clasic. Adică mișcare tânără, pe fond de briză poetică și acorduri de chitară electrică.” Cele două piese sunt înregistrate în Radio. După trei luni de la înființare începe năstăritul și odiosul (!) coșmar al schimbărilor cu prima (dublă): venirea chitaristului Gabriel Nacu și a bassistului Doru Borobeică, foști colegi în HARAP ALB. Dar cuplul deja celebru rămâne în frunte, și alături de el colegii, prietenii, fanii, chiar și dușmanii. „Până-ntr-o zi, când banale incidente duc la ruperea articulațiilor grupului, auditorii, spectatori liniți rămânând cu nostalgia unei formații fâsitate de inspirație muzicală și destin artistic.”

La primăvara lui '83 trupa se destramă, abandonând o zestre senzațională pentru scurt timp în care activează. Cristi este în iulie înopl la IRIS, prinzând trenul primului disc căruiu nu-l mai lipseă decât... nașul. Spune Cristi în interviul din numărul 1: „Adi, sub presiunea plecării, ajunsese la un consum nervos exagerat, la repetiții devenise „fiară”, nu se mai putea înțelege nimeni cu el... Pe acest fond, Florin Ochescu, Marti și Nuțu mi-au spus că au un aranjament de disc. Având în vedere că din cauza lui Adi puteam fi pus la „index”, nemaiputând să calc în Radio, m-am întors la prima dragoste și am înregistrat „Iris” I. Mulți spun că e coă mai mare realizare a noastră, dar cum să fie așa, când piesele noastre adevărate, compuse de Adi, au rămas pe dinafară?” Sunt și eu de acord în privința lui Adi, chiar plussând: el nu era doar unul dintre cele mai mari talente componistice ale rockului românesc, ci și unul din marii săi caprioși. Depunându-și acetele pentru S.U.A. încă din '82, el va rămâne încă ani buni în țară, subjugându-și fanii cu sadism. Iar cel pus la „index” nu va fi Cristi ci... Petre Magdin care, luându-și un interviu când mai erau în IRIS, va rămâne efectiv blocat în momentul intrării în emisia TV, după ce Adi îl declarase că își scrisese cererea de emigrare cu propriu-l sânge...

Dar ce-ar fi fost rockul fără „capricii” (chiar și cele ale lui... Paganini)? Dacă Petre Magdin avea să apară pe ecrane abia după Revoluție, în septembrie '86, după proiectul INCOGNITO și după doi ani alături de COMPANIA DE SUNET a lui Valeriu Sterian, Adi și bateristul Doru Nicolae Istudor, M.S. (ucenici la HARAP ALB, JAD și FLORIAN DIN TRANSILVANIA) se corup reciproc și, alăturându-și trei foști QUARTZ-I (Amedeo Bolohoi ch., Dan Mateescu „Curva” - bass și Cristian Ilie Trăntoru” - voce, trecut pe la STRESS și HARDTON), repetă intens la clubul „Infrățirea între popoare”. O lună mai târziu (19 oct.), la Palatul Sporturilor și Culturii (P.S.C.)

Ilamura VOLTAJ-ului înflăcărează din nou rockerii (pe cei rămași și pe cei proaspeți). Pentru cupscăcior surpriza nu-i așa mare, întrucât se știa încă din primăvară că M.S. și Adi (ch., bass și voce, dar ce voce! puseseră la punct piesele Lumina (Păci), De Ce Nu-mi Vi și Mimi (Parodie în He Man). În decembrie același an, la celebrul (și rămas până la „Rock 91” o singularitate) festival „Trofeul Top '86” desfășurat la același P.S.C., după trecutele premii l câștigale la Craiova și Rm. Vâlcea, VOLTAJ obține un meritat premiu al organizatorilor (Teatrul, C. Tănăsescu). Tot atunci, în clasamentul celor mai buni chitariști (premieră națională), Adi ocupă prima poziție.

Dar „valu” ultim al furtunii numite Adrian Ilie se „sparge de mal” în aceeași lună (plină de... evenimente) Blackmore-ul românior - nestatornicul compozist și chitarist (deși foarte statornic în dragostea sa pentru rock) - pune capăt tuturor, inclusiv oalei aflate sub presiunea Securității, emigrând în S.U.A. Un demo trimis de curând în România (pentru cei interesați: cuprinde piesele instrumentale Pseudo Coral, Artificial Food, Requiem '91, Souvenir For Hendrix, I Got A Blues For You, Political Speech In My Country și Trip Around My Mind plus trei negative pentru piese cu voce) înfășeșează un Adrian Ilie, mai matur, mai purpurii și, în premieră, ... satiric.

În ianuarie '87 recuța este încheiată prin sosirea chitaristului Cristi Minculescu (ex. HARAP ALB, QUARTZ), pentru ca luna următoare Cristi Ilie, chemat sub arme, să fie înlocuit de Bogdan Cristea, unul dintre cei mai tehnici (și liniți) vocali din rockul nostru. Asimilarea se produce instantaneu, astfel încât în martie nu mai puțin de patru piese sunt trase în Radio: Alerg; în Calea Norilor; Tu, Doar Tu și Arc Peste Timp. Intre 6 și 12 aprilie VOLTAJ se produce într-un tumeu de opt concerte alături de POLIFON din Tg. Mureș (Mureș, Harghita și Covasna), fiind foarte bine primiți de ardeleni (români și maghiori laolaltă), pentru ca pe 4 mai istorica (într-ale rockului) sală „Victoria” a Teatrului „C. Tănăsescu” să găzduiască reeditarea bucaresteană a show-unior, băându-se toate recordurile de vânzări de bilete. În aceeași primăvară sunt invitați de organizatorii festivalului buzoian „Top T '87”, după cum scrie și Paul Nancă în „Flacăra” din 5 iunie: „VOLTAJ, cu un repertoriu tributator compozitorului și interpretului Adrian Ilie, se mențin în atenția publicului și a specialiștilor.” În vară mai consemnăm alte câteva concerte de mare succes la „Victoria”.

„Săptămâna” din 2 oct. '87 anunță relansarea trupei în componența Cristea-Mateescu-Bolohoi-Marinescu-Istudor, precum și înregistrările din RTV (cu Sorin Chiriac în masa de mixaj): Tu, Doar Tu; Voi Fi Din Nou Al-Tai; Alerg. Pentru prima dată - atenție! - Andrei Partos lansează ideea unui prim disc VOLTAJ: Deocamdată, Amedeo este înlocuit de Manuel Savu „Manu”, un chitarist „exploziv” conform presej vremii. Formula este verificată (cu brio) în noiembrie, în aprilul din recitalurile celei de-a V-a ediții a festivalului craiovean „Rock, Folk, Jazz”. În ianuarie '88 bassistul este și el înlocuit de Doru Borobeică (ex. HARAP ALB); totodată este cunoscut câmpăru Eugen Sălceanu. Pe 25 martie, la doar două săptămâni de la ieșirea din topul „Săptămâni” a piesei Arc Peste Timp, o alta își face apariția în același clasament: în Calea Norilor. În aprilie-mai urmează incendiul (altfel decât cei al IRIS-ilor): apar nu mai puțin de trei formații cu aceeași titulatură! Astfel, „Săptămâna” din 8 iulie notează formula VOLTAJ '88 (de Eforie Sud) - cu Cristea-Savu-Borobeică-Sălceanu-Florin Ionescu-Dog (tobe) cu Ochii Tai și Vei Veni înregistrate în Radio. Iată și celelalte două formule: VOLTAJ 1 (de Neptun): Marinescu-Istudor-Cristi Ionită „Zăpadă” - ch. (ex. PROROCK, PROGRESIV T.M., METROCK) - Laurențiu Cristea - bass (ex. COMPANIA DE SUNET) - Virgil Vanca - ch.; VOLTAJ 2 (de Mamaia): Bolohoi-Gabi Constantin „Porcus” - ch. (ex. JAD) - Teodor Marin „Manulus” - bass - Valeriu Ionescu „Prunus” - clape - Florin Narcis - tobe - Gabi Nicolae „Gurită” - voce (ulterior KRIPTON, descoperit de Manu). Această ultimă variantă este de fapt o prelungire a foștilor ICAR (cei din București, coexistând un timp sub același nume cu aceia din Târnăveni). În „Flacăra” din octombrie polemica este încă în toi: „Sunt conducătorii formației VOLTAJ. Doru Nicolae (Istudor (...), Amedeo Bolohoi a avut o carieră de doar trei luni alături de noi, nici unul din componenții trupei încheiată de el în lunie nemi-lind vzedată în VOLTAJ”. Adevărul este că, în acele timpuri (ca și acum), singurul loc unde puteai să trăiești din cântă era litoralul, iar pentru a putea convinge un local sau altul de utilitatea ta acolo trebuia să ai un nume. Este și motivul pentru care în septembrie, odată sezonul estival sfârșit, VOLTAJ '88 este deja desființat. În august, septembrie M.S. întregind a doua formulă, care rămâne astfel unică.

După câteva transferări și schimbări, la începutul lui '89 line-up-ul pare stabilizat: Bolohoi-Constantin-Ilie-

Noiembrie '87: ISTUDOR/MATEESCU/SAVU/CRISTEA/MARINESCU

